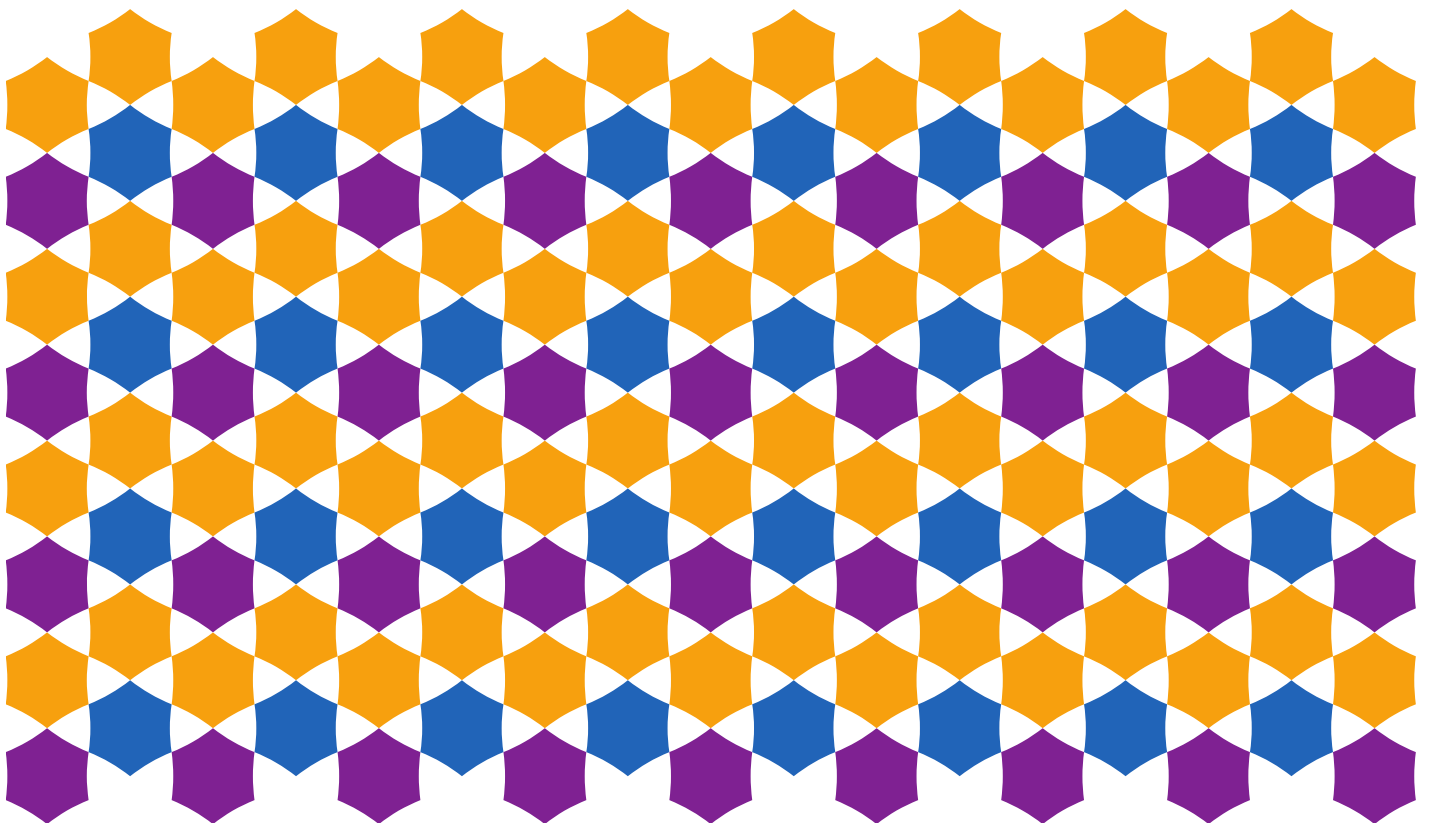

Verksamhetsplan för Universitetskanslersämbetet

2018

Verksamhetsplan för Universitetskanslersämbetet 2018
Reg.nr 112-88-18

Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2018
Ledningskansliet

Universitetskanslersämbetet • Löjtnantsgatan 21 • Box 7703, 103 95 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post registrator@uka.se • www.uka.se

Innehåll

Innehåll.....	3
Granskning för utveckling – vi säkrar Sverige som kunskapssamhälle	4
Myndighetsgemensamma prioriteringar 2018.....	6
Verksamhetsutveckling 2018	8
Ekonomiska förutsättningar	11
Riskanalys	12

Granskning för utveckling – vi säkrar Sverige som kunskapssamhälle

Universitetskanslersämbetet står inför ett spännande och utmanande år med ett vidgat uppdrag som innebär ett ansvar för kvalitetssäkring av hela högskolans verksamhet, att utveckla uppföljningen av målen för forskningspolitiken och att lämna förslag på bättre samordning av olika myndigheters uppföljning och utvärdering när det gäller verksamhet vid universitet och högskolor.

Utgångspunkten är att UKÄ ska vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning, och i och med vårt utvidgade uppdrag, även för forskning. Vidare ska UKÄ genomföra sina uppdrag så att resultaten är till nytta för sektorn och utvecklingen av högre utbildning och forskning. Ytterligare en ambition är att UKÄ:s verksamhet ska genomsyras av ett internationellt perspektiv där det är relevant. I syfte att bidra till att de nationella målen för jämställdhet uppnås ska UKÄ anlägga ett jämställdhetsperspektiv i de delar av verksamheten som når ut externt, men även i de interna styrprocesserna.

UKÄ:s ledning och chefer ska skapa förutsättningar för att medarbetarna ska kunna vara delaktiga och se sig som en del i hela UKÄ:s uppdrag, och det är allas ansvar att bidra till att de gemensamma målen uppnås. Levande kunskapsutbyte, samverkan och samarbete mellan avdelningarna är centralt för att vi ska kunna utföra våra uppdrag på ett effektivt sätt.

Vi vill:

- Vara den självklara kunskapskällan om högre utbildning och forskning.
- Att våra resultat är till nytta för högskolesektorn.

Vi är:

- Nyttiga – vår relevans och vår drivkraft
- Samverkansinriktade – vårt förhållningssätt och vår metod
- Trovärdiga – vår kvalitetsambition och vårt kännetecken
- Engagerade – vår personliga grundinställning och vår framtoning

Grundläggande förutsättningar

Som utgångspunkt i planeringen av verksamheten har UKÄ att förhålla sig till ett antal lagar och förordningar samt UKÄ:s egen strategi. De ska vara styrande både för prioriteringar och verksamhetsöverväganden i verksamhetsplanen samt för efterföljande planering och genomförande av verksamhetens aktiviteter.

Regeringen styr UKÄ:s verksamhet genom en instruktion, Förordning (2012:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet. Där beskrivs våra ansvarsområden, ledningsformer och UKÄ:s centrala uppgifter: kvalitetssäkring, granskning av

effektivitet, uppföljning, tillsyn och chefsutveckling samt värdskap för Överklagandenämnden för högskolan (ÖNH) och Högskolans avskiljandenämnd (HAN).

Ett annat viktigt styrdokument är det årliga regleringsbrevet, där regeringen beskriver mål, återrapporteringskrav, uppdrag och finansiering av UKÄ:s verksamhet. Regeringen ger även löpande specificerade uppdrag under året, så kallade regeringsuppdrag.

UKÄ ska enligt instruktionen integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet, något som ytterligare inskräpts genom det uppdrag som återfinns i regleringsbrevet om att redovisa en plan för hur vi avser att bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering.

Det finns även andra lagar och förordningar som UKÄ:s ledning utgår ifrån när det gäller att planera verksamheten såsom lag och förordning om den officiella statistiken, Myndighetsförordningen och Förvaltningslagen. Myndighetsförordningen är den grundläggande förordningen för alla förvaltningsmyndigheter under regeringen. I den stipuleras exempelvis att myndighetens verksamhet ska bedrivas effektivt och enligt gällande rätt.

Den 1 juli 2018 träder en ny förvaltningslag i kraft som bland annat syftar till att förenkla medborgarnas kontakt med myndigheter och stärka rättssäkerheten för den enskilda, vilket UKÄ behöver ta i beaktande i utförandet av sitt uppdrag.

Myndighetsgemensamma prioriteringar 2018

För 2018 ska följande två områden vara prioriterade myndighetsgemensamma insatsområden: att etablera en ny roll för UKÄ, och att UKÄ ska vara en attraktiv arbetsplats.

Etablera en ny roll för UKÄ

Regeringen har i den forskningspolitiska propositionen betonat att det behövs en helhetssyn på högskolans verksamhet för att nå de forskningspolitiska målen. Vikten av sammanhållna kunskapsmiljöer, med ett nära samband mellan forskning och utbildning på olika nivåer har framhållits. Ett mer sammanhållet system för kvalitetssäkring, som inkluderar hela högskolans verksamhet, bedömdes kunna främja kvaliteten i, och bidra till ökad koppling mellan, forskning och utbildning.

Ovanstående är, i korta ordalag, en bakgrund till den nya instruktionen och de nya uppdragen som beslutades av regeringen i juli 2017. Myndighetens uppdrag har utvidgats och förändrats i och med ansvaret för kvalitetssäkring av hela högskolans verksamhet, uppdraget att utveckla uppföljningen av målen för forskningspolitiken och uppdraget om samordning av olika myndigheters uppföljning och utvärdering när det gäller verksamhet vid universitet och högskolor. Flera projekt pågår redan för att genomföra de nya uppdragen.

De nya uppdragen är en angelägenhet för hela myndigheten och innebär förändrade förutsättningar också för våra övriga uppdrag. Även om både tillsyn och analys också sedan tidigare har omfattat hela högskolans verksamhet så kommer UKÄ överväga på vilka sätt detta ansvar kan utvecklas fortsättningsvis vad gäller till exempel prioriterade tillsynsprojekt, handledningar, effektivitetsanalyser eller statistikfrågor för att avspegla myndighetens bredare uppdrag.

De nya uppdragen innebär också att nya relationer med bland annat forskningsråden har utvecklats och det arbetet kommer att fortsätta under 2018. Samarbetet med Vetenskapsrådet är centralt vad gäller genomförandet av de nya uppdragen. Relationen med högskolesektorn i stort behöver utvecklas och vårdas för att säkra UKÄ:s långsiktiga legitimitet när det gäller genomförandet av myndighetens samtliga uppdrag.

Under 2018 är det en prioriterad uppgift att etablera den nya rollen för UKÄ på ett framgångsrikt sätt både inom ramen för de direkta regeringsuppdragen såväl som i övrig verksamhet och verksamhetsutveckling.

UKÄ ska vara en attraktiv arbetsplats

Under 2018 kommer insatser för att UKÄ ska leva upp till ambitionen att vara en attraktiv och utvecklande arbetsplats som kan möta omvärldens ändrade förutsättningar, att prioriteras. Avsikten är att öka tryggheten och trivseln och i förlängningen ytterligare stärka kvaliteten såväl som effektiviteten i verksamheten. Detta är särskilt angeläget i och med att UKÄ:s uppdrag delvis förnyas såsom beskrivits ovan. För att säkra att rätt kompetens finns tillgänglig inom myndigheten är

det viktigt både att tillvarata, utveckla och behålla kompetens och att rekrytera rätt kompetens.

Exempel på angelägna områden som kan bli föremål för särskilda satsningar är tydligare utvecklings- och karriärvägar inom myndigheten, det fortsatta genomförandet av planen för kompetensutveckling, att enskilda medarbetares behov av nya utmaningar kan fogas samman med kompetensutvecklingsplanen och med sammansättningen av arbetsuppgifter inom ramen för olika anställningar.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet och arbetet med att skapa goda förutsättningar för ett aktivt ledar- och medarbetarskap i enlighet med den ambition som uttrycks i UKÄ:s strategi är likaså viktigt. Det inbegriper medarbetarundersökningar, dialog mellan chefer och medarbetare kring nödvändiga förändringar i planering och genomförande av verksamheten samt olika typer av riskbedömningar och uppföljningar.

Sammantaget kommer vi att arbeta på ett samlat sätt med ett antal olika projekt för att leva upp till ambitionen om UKÄ som en attraktiv arbetsplats. Arbetsättet i sig ska med andra ord vara en del i att skapa attraktiviteten.

Verksamhetsutveckling 2018

Varje avdelning planerar sin egen verksamhet på aktivitetsnivå utifrån sina övergripande uppdrag och uppgifter, samt utifrån avdelningens ansvar inom ramen för de myndighetsgemensamma prioriteringarna. I det arbetet ska hänsyn tas till styrande regelverk, särskilda regeringsuppdrag, UKÄ:s strategi (bland annat vad gäller samverkan mellan avdelningarna i planering och genomförande av verksamheten), samt UKÄ:s handlingsplan för jämställdhetsintegrering.

Vid sidan av reguljär verksamhet av hög kvalitet i enlighet med fastställda uppdrag och uppgifter, så finns det också områden där särskild verksamhetsutveckling är angelägen under 2018 enligt nedan.

Etablera det nya systemet för kvalitetssäkring

UKÄ har under 2017 arbetat med att etablera och vidareutveckla ett nytt system för kvalitetssäkring av utbildning genom ett antal pilotstudier. Utifrån dessa erfarenheter ska vissa justeringar göras, i syfte att tydliggöra och förstärka systemets logik där komponenterna ska stötta och komplettera varandra, inför att systemet övergår i reguljär verksamhet. Det är en viktig uppgift att implementera det nya systemet på ett framgångsrikt sätt, med hög legitimitet och så att effekterna kan följas. Ett jämställdhetsperspektiv är integrerat i systemet och därmed en prioriterad fråga i framtida granskningar. Samtidigt ska det vara möjligt att utveckla systemet så att kvalitetssäkring av forskning kan inkluderas. Även detta kräver särskild uppmärksamhet under 2018 inom ramen för redan etablerade projekt.

Utveckla det interna arbetet med kvalitetssäkringsuppdraget

Det finns under 2018 ett behov av att renodla och förtydliga processer internt på UKÄ för att undvika överlappningar i arbetsuppgifter och ansvarsområden förknippade med systemet för kvalitetssäkring av utbildning och, på lite längre sikt, för kvalitetssäkring av forskning. Ett arbete kommer därför att göras i syfte att minska komplexiteten i verksamheten och skapa långsiktigt hållbara lösningar för de arbetsprocesser som bygger upp kvalitetssäkringssystemet. Det ska finnas goda förutsättningar för såväl medarbetare som chefer att göra ett så bra jobb som möjligt.

Utveckla arbetet inom statistikansvaret

Under 2018 ska en ny vision för UKÄ:s statistikarbete formuleras som tydligt anger vilka ambitioner som ska vägleda såväl arbetssätt som fortsatt utvecklingsarbete inom området. Arbetet för att säkra och utveckla kvaliteten i statistiken och relevansen för användarna ska fortsätta. Parallellt med detta ska den nya statistikdatabasen lanseras och etableras. Det är centralt att detta arbete genomförs så att databasen fyller högt ställda krav på användarvänlighet och kvalitet samtidigt som arbetet med att utveckla innehåll samt förfina dess funktioner ska fortsätta. Under 2018 ska UKÄ också bedriva ett arbete för att utveckla jämställdhetsperspektivet i den officiella statistiken.

Forma metoder för att systematiskt definiera områden för analysinsatser

UKÄ har i uppdrag att genomföra olika typer av särskilt specificerade analyser för regeringens räkning och att definiera hur effektiviteten i sektorn kan följas på bästa sätt. Därutöver finns ett kontinuerligt uppdrag att möta olika behov av analyser mer eller mindre tydligt uttalade inom verksamheten såväl som i omgivande samhället. Verksamheten bör forma metoder för att på ett mer systematiskt sätt definiera olika behov av analyser. Det finns även ett behov av att söka samverkan med andra parter i detta arbete för att underlätta inventering av behov och hitta möjligheter till samverkan eller arbetsfördelning mellan olika aktörer. En sådan utveckling ska prioriteras under 2018. I detta ingår även att skapa ändamålsenliga rutiner för att beakta jämställdhetsperspektivet i alla analyser UKÄ gör.

Minskade handläggningstider för tillsynsärenden

Under 2018 ska handläggningstiderna för tillsynsärenden minska till i genomsnitt fem månader. Under året ska en kartläggning av tillsynsbeslut göras för att analysera vilka typer av frågor som anmälts till UKÄ, vilken slags kritik som UKÄ ger och om det finns skillnader i hur anmälningar från kvinnor respektive män bedöms.

Vägledningar för lärosätenas rättstillämpning

En prioriterad uppgift är att ta fram nya vägledningar för lärosätenas rättstillämpning och målet är att minst två stycken ska publiceras under 2018.

Utveckling och effektivisering av stödverksamheten

UKÄ är en relativt liten myndighet med en sårbar stödstruktur. För att skapa en mer effektiv struktur för myndighetens behov av stöd är inriktningen att en ny samlad avdelning för myndighetens stödverksamhet etableras under året. Den nya avdelningen ska byggas upp av de nuvarande avdelningarna för verksamhetsstöd och kommunikation samt av ledningskansliet. Förutsättningarna för detta ska utredas, inbegripande en risk- och konsekvensanalys, inför ett beslut om en ny organisationsstruktur.

Med start under 2018 kommer ett utvecklingsarbete att genomföras för att konkretisera vilka förväntningar som finns på de olika stödverksamheterna, och vilket behov som finns från verksamhetens olika delar för att myndighetens uppdrag ska utföras på ett effektivt sätt. Det inbegriper även en översyn av myndighetens sätt att arbeta med kommunikationsuppdraget där ett särskilt uppdrag ska formuleras för att beskriva och analysera dels kunskapsläget inom området och dels beskriva goda exempel från andra myndigheter.

Det finns ett behov av att uppgradera myndighetens hantering av IT-systemen. Under året kommer alternativ till IT-drift i egen regi att utvärderas. Parallellt kommer även förvaltningsmodellen för myndighetens IT-system att utvecklas för att säkerställa hållbara och effektiva lösningar för UKÄ som helhet.

Utveckling av uppföljning och planering

Under 2018 ska processerna kring verksamhetsplanering och verksamhetsuppföljning på myndigheten utvecklas. Prioriterat i detta arbete är att utveckla resultatredovisningen, och bestämma nya rutiner för de avdelningsvisa uppföljningsdialogerna och verksamhetsplaneringen.

Utifrån ett utvecklingsarbete som gjorts under 2017 ska även en gemensam projektmodell för UKÄ att fastställas och implementeras under 2018. Målet är att modellen ska fungera som ett stöd i arbetet och som ett myndighetsgemensamt ramverk för projektarbete där de olika rollerna och ansvarsfördelningen är tydlig. Under 2018 ska portföljstyrning av projekten införas, i syfte att underlätta avdelningsövergripande verksamhet och bemanning.

UKÄ har i enlighet med tidigare uppdrag om jämställdhetsintegrering redovisat en plan för hur myndigheten avser att bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering under 2016–2018. Syftet är att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen och i uppdraget ingår också att säkra att jämställdhet integreras och blir en del av myndighetens ordinarie verksamhet när uppdragstiden löpt ut. 2018 är det sista året som UKÄ har detta uppdrag och under året ska därför ett antal olika arbetssätt som säkrar att jämställdhet fortsättningsvis integreras i UKÄ:s ordinarie verksamhet etableras.

Ekonomiska förutsättningar

Budget 2018

UKÄ:s ramanslag för 2018 är 144 539 tkr enligt regleringsbrevet för 2018, en uppräkningsmedel med 7 141 tkr jämfört med 2017.

Uppräkningen består av pris- och löneomräkning om 2 134 tkr samt 5 000 tkr till följd av nya uppdrag om ett samlat system för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning (se politikens inriktning avsnitt 9.8.1 budgetpropositionen för 2018). Pris- och löneomräkningen uppgår till ca 1,5 % vilket motsvarar myndighetens beräknade kostnadsökningar för 2018.

Anslagssparandet har inte behövt användas vilket innebär att anslagsbehållningen är ca 4000 tkr.

Tabell 1. Sammanställning budget 2018

Avdelning	Budget totalt
100 Generaldirektören	2 869 000
101 Ledningskansliet	5 073 000
110 Avd. för verksamhetsstöd	37 354 000
120 Kommunikationsavd.	8 919 000
130 Utvärderingsavd.	41 187 000
140 Analysavd.	31 712 000
150 Juridiska avdelningen	12 947 000
190 Ämbetsgemensamt	6 333 000
Totalt	146 394 000
Tilldelat anslag 2018	144 539 000
Anslagsbehållning	4 000 000
Tillgängliga anslag	148 539 000
Anslagssparande prognos	2 145 000
Max anslagssparande (3 %)	4 336 170

För år 2018 har UKÄ tilldelats 5 000 tkr till följd av myndighetens nya uppdrag om ett samlat system för kvalitetssäkring. Under 2018 kommer dessa medel först och främst att användas för att säkra personal- och kompetensförsörjningen för att utföra det nya uppdraget. För år 2019 har UKÄ erhållit ytterligare 5 000 tkr, också det till följd av det nya uppdraget om samlad kvalitetssäkring. UKÄ kommer under 2018 att fortsätta att utarbeta och diskutera hur dessa medel kommer att införlivas i myndighetens verksamhet.

Anslagsbehållningen från år 2017 kommer användas till en översyn av hur systemstöden inom tillsyn, nämnder och utvärderingsverksamhet skulle kunna utformas på ett nytt sätt.

Universitetskanslersämbetet disponerar 2018 en låneram på 16 500 tkr för investeringar i anläggningstillgångar gällande förvaltningsändamål. För 2018 beräknas investeringarna hålla sig inom denna låneram.

Risicanalys

Nedan presenteras ledningsgruppens riskanalys som avser risker som kan äventyra att det som preciseras i verksamhetsplanen för 2018 inte kan genomföras på avsett sätt.

Varje risk som identifieras ska värderas. Riskvärderingen utgår från en bedömning av dels sannolikheten att en viss risk inträffar, dels en bedömning av vilka konsekvenser detta i så fall får och resulterar i att ett riskvärde tas fram, som är resultatet av de multiplicerade faktorerna sannolikhet och konsekvens. Riskvärdet blir lägst 1 och högst 16.

Sannolikhetsbedömningen görs på en skala från 1 – 4.

Mycket liten

Liten

Stor

Mycket stor

Konsekvensbedömningen görs på en skala från 1 – 4.

Mycket liten

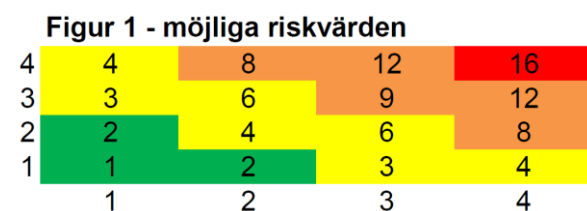
Liten

Stor

Mycket stor

Risikvärdet är = sannolikhet multiplicerat med konsekvens.

De möjliga riskvärdena och hanteringen av dem framgår av denna figur:

Risikvärderingen åskådliggör vilka risker som behöver följas särskilt. Beroende på riskvärde ska åtgärder övervägas eller prioriteras. Ibland räcker det med att en risk bevakas. Ibland lämnas den utan åtgärd.

Risicanalysen är ett viktigt underlag för att kunna arbeta förebyggande med riskhantering och för att kunna prioritera resurser i förhållande till de olika utvecklingsinsatser som verksamhetsplanen anger.

Risikhanteringen sker i normalfallet genom att ett särskilt ansvar att beakta riskerna finns hos linjecheferna i genomförandet av verksamheten. Vissa risker hanteras i särskilda projekt eller satsningar för myndigheten som helhet eller för avgränsade delar. I tabellen framgår hur respektive risk ska hanteras.

Risicanalysen ska följas upp i samband med tertiärrapporteringen som en del i uppföljningen av verksamhetsplanen. Ledningsgruppen har ett särskilt ansvar för detta.

Risker

Verksamhetsområde	Risk	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd
Alla	Bristande personalförsörjning	3	3	9	Attraktiv arbetsplats Strategisk rekrytering
Alla	Ineffektivt resursutnyttjande	2	3	6	Införande av ny projektmodell och portföljstyrning av projekt
Alla	Otydliga förväntningar på ledarskap och medarbetarskap	2	3	6	Attraktiv arbetsplats
Alla	Bristande genomförande av organisationsförändringar	3	3	9	Tydlig plan för genomförande Risk- och konsekvensanalyser innan beslut fattas Utrymme för konsultstöd Säkra medarbetarnas delaktighet i förändringsprocesserna
VS/IT	Ineffektiv IT-miljö	2	4	8	Genomförande av förstudie Införande av ny portföljstyrningsmodell för förvaltningsobjekt
VS/Ekonomi	Oklarheter i ekonomistyrningen	2	2	4	Mer precis och ändamålsenlig uppföljning och redovisning